

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВІ РИНКИ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Міжнародні економічні відносини
Загальний обсяг	5 кредитів ЄКТС
Тривалість викладання	1-й семестр, 1-2 чверті
Обсяг навчальних занять	150 год.
у т.ч. аудиторні заняття	4 год/тиждень (1 чверть) / 4 год/тиждень (2 чверть)
лекції	2 години (1 чверть) / 2 години (2 чверть)
практичні	2 години (1 чверть) / 2 години (2 чверть)
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Економічної теорії та міжнародних економічних відносин

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6700>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Світові ринки товарів та послуг»

Інформація про викладача:

Смесова Вікторія Леонідівна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економічної теорії та
міжнародних економічних відносин

Персональна сторінка:
<https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/Smiesova/index.php>

E-mail:
Smiesova.V.L@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Світові ринки товарів та послуг» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу спеціальної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини на першому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та спрямована на отримання поглиблених знань з організації діяльності світових ринків товарів та послуг для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності України на світовому ринку.

Дисципліна «Світові ринки товарів та послуг» досліджує стан та особливості функціонування світових ринків товарів та послуг, вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на кон'юнктуру, зміни попиту, пропозиції і рівня цін на світових ринках. В процесі дослідження цієї дисципліни вивчають як теоретичні основи формування ринкових процесів та розвитку світових ринків, так і практичні аспекти впливу змін у сферах виробництва і реалізації продукції на світові ринки, проводиться аналіз динаміки світових ринків, їх спаду і піднесення, трансформації під впливом глобалізації та інтернаціоналізації.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей щодо особливостей розвитку сучасних світових ринків товарів та послуг відповідно до основних тенденцій та викликів світового господарства.

Основні завдання вивчення дисципліни «Світові ринки товарів та послуг»:

- сформувати знання про базові категорії світових ринків товарів та послуг;
- вивчити основні фактори, що впливають на тенденції розвитку світових товарних ринків, торгівлю на міжнародному ринку;
- засвоїти систему регулюючих інструментів світових ринків товарів та послуг, розвинути навички використання інструментарію компаративного аналізу світових ринків товарів та послуг;
- сформувати цілісне уявлення про просторові обмеження і пропорційність розвитку світових ринків, їх зміни у статичній і динамічній;
- розглянути основні методи аналізу стану світовому ринку з урахуванням тенденцій його розвитку;
- сформувати у здобувачів вміння аналізувати стан кон'юнктури світових ринків, використовувати інструменти проведення кон'юнктурного дослідження;
- поглибити навички обчислення кількісних завдань.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В освітньо-професійній програмі «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснено розподіл програмних результатів навчання (РН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни ФЗ «Світові ринки товарів та послуг» віднесено наступні результати навчання:

РН 3	Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
РН 6	Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.
РН 9	Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.
РН 10	Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.
РН 13	Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

- знати і розуміти сутність, структуру та організацію світових ринків товарів та послуг, ідентифікувати та узагальнювати основні тенденції розвитку світового ринку та формувати рекомендації щодо активізації його розвитку;
- аналізувати й використовувати регулюючі нормативно-правові акти в сфері міжнародної торгівлі на світових ринках, готувати звіти і матеріали щодо сучасних тенденцій розвитку світової торгівлі товарами та послугами на основі оцінювання статистичних та інших аналітичних даних;
- виявляти форми міжнародних торгівельних операцій, визначати найбільш ефективні способи і методи регулювання торгівлі на світових товарних ринках, знати функції міжнародних інституцій-регуляторів світової торгівлі, здійснювати аналіз і порівняння результатів діяльності глобальних фірм-учасників світових ринків товарів і послуг;
- знати та виявляти особливості основних видів світових товарних ринків і товарів, що реалізуються на них, характеризувати світовий ринок промислових товарів і продовольства, оцінювати діяльність міжнародних

ринків взуття, одягу та текстилю, моніторити сучасний стан і показники розвитку світового товарного ринку;

- розуміти закономірності та тенденції розвитку міжнародної торгівлі послугами, систематизувати їх основні види. застосовувати аналітичні інструменти для аналізу основних положень Генеральної угоди про торгівлю послугами, виділяти тенденції розвитку світової торгівлі послугами та оцінювати перспективи її розвитку;
- знати і виявляти особливості світової торгівлі результатами науково-технічної діяльності, здійснювати аналіз міжнародного обміну технологіями у сучасних умовах, оцінювати особливості світової торгівлі патентами та ліцензіями;
- аналізувати основні види міжнародних товарних угод та організованих товарних ринків, здійснювати компаративний аналіз тенденцій розвитку біржової торгівлі, ідентифікувати особливості функціонування міжнародних товарних аукціонів;
- ідентифікувати основні види та виявляти функції міжнародних тендерів, знати етапи проведення міжнародних тендерів, характеризувати особливості організації продажів на міжнародних торгах та критично оцінювати тенденції розвитку міжнародної тендерної торгівлі;
- класифікувати та характеризувати основні міжнародні виставки і ярмарки, розуміти процес організації торгових операцій на міжнародних виставках і ярмарках.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Світові ринки товарів та послуг: предмет і методологія»

- 1.1. Предмет і методи дисципліни «Світові ринки товарів та послуг»
- 1.2. Міжнародні ринки товарів та послуг у системі ринків
- 1.3. Структура світових ринків товарів та послуг
- 1.4. Сучасний стан світового ринку товарів та послуг

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку

- 2.1. Сутність, форми і методи міжнародних торгівельних операцій
- 2.2. Регулювання торгівлі на світових ринках товарів та послуг
- 2.3. Міжнародні економічні інституції-регулятори світової торгівлі
- 2.4 Основні тенденції сучасної світової торгівлі товарами та послугами

Тема 3. Світові товарні ринки

- 3.1. Основні види світових товарних ринків.
- 3.2. Класифікація товарів у міжнародній торгівлі.
- 3.3. Характеристика світового ринку промислових товарів і продовольства.
- 3.4. Міжнародні ринки взуття, одягу та текстилю.
- 3.5. Сучасні тенденції і показники розвитку світового товарного ринку

Тема 4. Світові ринки послуг: інформаційний, транспортно-логістичний, фінансовий, туристичний, виробничо-комерційний.

4.1. Сутність світової торгівлі послугами. Послуги як специфічний товар світового ринку та їх основні види.

4.2. Характеристика та особливості функціонування світових ринків послуг (інформаційний, транспортно-логістичний, фінансовий, туристичний, виробничо-комерційний).

4.3. Основні положення Генеральної угоди про торгівлю послугами

4.4. Сучасний стан та перспективи розвитку світової торгівлі послугами.

Тема 5. Торгівля технологіями на світовому ринку

5.1 Світова торгівля результатами науково-технічної діяльності

5.2. Міжнародний обмін технологіями у сучасних умовах

5.3. Особливості світової торгівлі патентами та ліцензіями.

Тема 6. Міжнародні товарні біржі та аукціони

6.1. Міжнародні товарні угоди на організованих товарних ринках: основні види.

6.2. Основна мета діяльності та функції міжнародних товарних бірж.

6.3. Тенденції розвитку біржової торгівлі.

6.4. Сутність міжнародних товарних аукціонів та їх особливості.

6.5. Розвиток міжнародної аукціонної торгівлі на сучасному етапі.

Тема 7. Міжнародні торги (тендери) як інструмент міжнародної торгівлі

7.1. Характеристика основних видів міжнародних тендерів

7.2 Функції міжнародних тендерів у світовій торгівлі

7.3 Особливості організації продажів на міжнародних торгах та етапи проведення міжнародних тендерів.

7.4 Тенденції розвитку міжнародної тендерної торгівлі.

Тема 8. Організація торгівлі через міжнародні виставки та ярмарки

8.1. Міжнародні ярмарки та виставки та їх роль у розвитку світової торгівлі

8.2. Класифікація та характеристика основних міжнародних виставок і ярмарків.

8.3. Процес організації торгових операцій на міжнародних виставках і ярмарках.

Практичні заняття

Тема 1. Світові ринки товарів та послуг: предмет і методологія»

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку

Тема 3. Світові товарні ринки

Тема 4. Світові ринки послуг: інформаційний, транспортно-логістичний, фінансовий, туристичний, виробничо-комерційний.

Тема 5. Торгівля технологіями на світовому ринку

Тема 6. Міжнародні товарні біржі та аукціони

Тема 7. Міжнародні торги (тендери) як інструмент міжнародної торгівлі
Тема 8. Організація торгівлі через міжнародні виставки та ярмарки.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 8 год. лекційних занять, 6 год. практичних занять, решту матеріалу здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується мультимедійне обладнання кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, дистанційна платформа Moodle. На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною

заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувачі на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні запитання за кожною темою	відповіді на запитання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час диф. заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за дві контрольні роботи (максимально оцінюється у 40 балів, кожна по 20 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 8 завдань по 5 балів, максимально здобувач може отримати 40 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (20 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої)	Складається диференційований залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 10 тестів (вірна відповідь 2
--	---

освіти набрав менше 60 балів та/або прагне покращити оцінку)	бали), 2 задачі, кожна з яких оцінюється по 20 балів, 2 завдання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 20 балів за умови їх повного розкриття. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів
Практичні заняття	Дискусії, опитування, робота в мікрогрупах, вирішення кейсів, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення задач і тестів. Максимально оцінюються у 40 балів (8 завдань × 5 балів/завдання).
Самостійна робота	Кожен здобувач/ка повинен/на підготувати відповіді на завдання, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожне завдання оцінюється по 5 балів. Максимально оцінюється в 20 балів (4 завдання× 5 балів).
Контрольні заходи	Виконуються дві контрольні роботи, кожна з яких максимально оцінюється у 20 балів. Контрольна робота складається з 10 тестових завдань (вірна відповідь – 1 бал), завдань «правильно/неправильно» (оцінюється 5 завдань по 1 балу за кожне), однієї задачі (5 балів).

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: розв’язання задач та участь у дискусіях (участь у дискусії, обговорення кейсів, опитування)

За умови *правильного вирішення однієї задачі* здобувач отримує 4 бали, де:

4 бали – хід вирішення задачі правильний, всі розрахунки виконано без помилок, правильно зазначено одиниці вимірювання, наприкінці сформульовано логічні висновки, граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;

3 бали – хід вирішення задачі правильний, розрахунки виконано без помилок, проте не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці сформульовано логічні висновки, граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;

2 бали - хід вирішення задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, які мають більш «технічний» характер і принципово не впливають на результат, не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці сформульовано логічні висновки, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;

1 бал - хід вирішення задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці не сформульовано логічні висновки, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;

0,5 бали - хід вирішення задачі частково правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці не сформульовано логічні висновки, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки.

Участь у дискусіях (обговоренні кейсів, опитуванні) оцінюється в 1 бал, де

1 бал – здобувач/ка висловлює всю інформацію чітко, точно. Всі аргументи

були доречними, вагомими, логічно сформовані. Кожна думка була добре підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладми. Студент/ка постійно і послідовно використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,75 бали – здобувач/ка висловлює більшість інформації чітко, точно. Більшість аргументів були доречними, вагомими. Кожна думка була підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладми. Студент/ка використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,5 бали – здобувач/ка висловлює більшість інформації чітко, проте інформація була не ретельно підбіраною. Аргументи були доречними. Кожна думка була підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладми, проте актуальність деяких з них була сумнівною. Студент/ка іноді використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,25 бали – здобувач/ка не орієнтується в темі, аргументи не наводить, думки не підтверджуються відповідними фактами/статистикою/прикладми. Студент/ка іноді використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист виконаних завдань на практичних заняттях, де:

5 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 бали - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - студент/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання однокласників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає однокласників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється в 1 бал, одну задачу, правильне вирішення якої оцінюється у 5 балів, п'яти завдань «правильно/неправильно», де правильна відповідь оцінюється по 1 балу, де:

5 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

4 бали – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

2 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

Контрольні роботи, самостійна робота та робота на практичних заняттях оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>,

Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Світові ринки товарів та послуг».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 р. реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до команди Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки здобувачів. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції здобувачів стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються на лекційних заняттях:

I група методів:

- традиційні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія);
- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, графіки у двомірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

II група методів:

- загальнонаукові: наукова абстракція, аналіз і синтез, індукція та дедукція, системний аналіз, узагальнення, класифікації;
- специфічні (графічний аналіз, економіко-математичне моделювання, граничний аналіз, функціональний аналіз, методи статистики і динаміки, рівноважний підхід);

III група методів:

- навчально-пізнавальні (ведення конспекту, словників, реферування, огляд наукових статей і навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);
- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

Методи навчання, які використовуються на практичних заняттях:

- дискусія з проблемних питань, опитування за матеріалами лекцій та практичних занять, доповіді;
- використання кейсів (вирішення ситуаційних завдань, аналіз та вирішення проблем економічної кон'юнктури, розв'язання ситуаційних задач);
- контрольні методи (написання есе, відкриті питання, тестування, розв'язання задач, завдання «правильно/неправильно», самокорекції, взаємокорекції відповідей)
- метод мозкового штурму;
- робота в мікрогрупах;

- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, таблиці, графіки у двомірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

- навчально-пізнавальні (ведення словнику, реферування, огляд та аналіз наукових статей, монографій, навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);

- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

- стимуляційні методи (усне схвалення, заохочення додатковими балами за успіхи, формування змагальності та).

Методи навчання, які використовуються при самостійній роботі: самостійне виконання завдань під керівництвом викладача, розв'язання задач, усне опитування, мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, самостійне складання тестів, домашні завдання.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник, Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/88747234-839d-4ff3-818a-d1d0754ab906/content>

2. Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренніков Б. С., Сакалош Т. В. Міжнародна економіка: підручник / за ред. В. Г. Герасимчука, С.В. Войтка. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2023. 355 с.

3. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с. URL: <https://surl.li/inyprb>

4. Смесова В.Л. Світові ринки товарів та послуг [Електронний ресурс] : методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Світові ринки товарів та послуг» для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. економічної теорії та міжнародних економічних відносин. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 34 с.

5. Smiesova V.L., Kovtun N.V. (2022) Market conjuncture and microeconomic aspects of innovation management. *Economic Herald of State Higher Educational Institution «Ukrainian State University of Chemical Technology»*, 1: 38–47. <http://ek-visnik.dp.ua/wp-content/uploads/pdf/2022-1/Smiesova.pdf>.

6. Смесова В.Л. Кон'юнктурний аналіз сучасного світового ринку товарів та послуг. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. №1. С. 22–32. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/77.062>.

7. Смесова В.Л., Чергик М.В., Геращенко С.О., Шагоян С.М. Економічна інтеграція європейських країн та її вплив на позицію ЄС на світовому товарному

ринку. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №1. С. 15–27. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/89.015/>

8. Богданов О.О., Смесова В.Л. Цифровізація бізнесу США, європейських країн та Японії як основа розвитку світових ринків товарів та послуг. *Бізнес-Інформ*. 2025. № 2. С. 143–155. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-143-155>.

9. Геращенко С.О., Кобцева А.В., Смесова В.Л., Шагоян С.М. Перспективи інтеграції України в енергетичний ринок Євросоюзу. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №2. С. 60–67. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.060>.

10. Рокоча В.В., Алькема В.Г., Терехов В.І. та ін. Міжнародна торговельна діяльність. Київ : КРОК, 2018. 698 с.

11. Смесова В.Л. Дистанційний курс з дисципліни «Світові ринки товарів та послуг» на платформі Moodle для магістрів освітньо-професійної програми “Міжнародні економічні відносини” спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини. 2025. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6700>.

Додаткова література:

1. International Bank for Reconstruction and Development. (2022). Commodity Markets: Evolution, Challenges, and Policies. URL: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/b4ff84b2d5dc4d0963a5074102460cc1-0350012022/original/Commodity-Markets.pdf>

2. McGovern, E. (2018). International trade regulation (Vol. 1). Globefield Press.

3. Smales, L. A. (2021). Investor attention and global market returns during the COVID-19 crisis. *International Review of Financial Analysis*, 73, 101616.

4. Global Commodities: Physical, Financial, and Sustainability Aspects. (2021). URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-64026-2>

5. Іванова Л. О., Вовчанська О. М. Основні детермінанти розвитку кон'юнктури світового ринку автомобілів. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2020. №4 (36). С. 88–99.

6. Смесова В.Л., Яськов Є.О., Галізова А.О. Національні моделі регулювання інвестиційної діяльності та їх вплив на інвестиційну привабливість країни. *Innovation and Sustainability*. 2024. №3. С. 12-27. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.3.12.26>.

Інформаційні ресурси:

1. Date. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <https://www.fao.org/statistics/en/>

2. Date. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Data>.

3. Date. International Trade Centre. URL: <https://intracen.org/resources/trade-statistics>.

4. Date. World bank. URL: <https://data.worldbank.org/>

5. Documents and resources. World Trade Organization. URL: https://www.wto.org/english/res_e/res_e.htm
6. Forest Products Annual Market Review. Режим доступу: <https://unece.org/forests/annual-market-reviews>.
7. International Energy Agency. URL: www.iea.org.
8. Organisation for Economic Cooperation and Development URL: <http://www.oecd.org>.
9. Statistics. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: <https://unctad.org/statistics>.
10. U.S. Department of Agriculture. URL: www.fas.usda.gov.
11. United Nations Statistics Division. URL: <http://unstats.un.org>.
12. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>.
13. World Tourism Organization. URL: www2.unwto.org.
14. World Trade Organization. URL: <http://www.wto.org>.
15. Огляд цін українського та світового товарних ринків. URL: <http://pricereview.com.ua>.
16. Статистична інформація. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
17. Український біопаливний портал. URL: <https://pelleta.com.ua/>.